

CHSHCEE Newsletter Magyarország

Jelentősen módosulnak a magyar versenyjogi szabályok

Az Országgyűlés 2016. december 6-án elfogadta a versenytörvény („Tpv.”) átfogó módosítását tartalmazó törvénycsomagot. Az új szabályok jelentős változásokat hoznak a magyar versenyjogi jogalkalmazásban, elsősorban a fúziókontroll és a magánjogi jogérvényesítés területén. A módosuló szabályok 2017 elején lépnek majd hatályba. A CHSH Dezső és Társai Ügyvédi Iroda versenyjogi csapata az alábbiakban vázlatosan összefoglalja a legfőbb változásokat, amelyek mind a jogalkalmazók, mind a vállalkozások részéről komoly felkészülést igényelnek majd.

Módosuló fúziós szabályok

A magyar fúziós szabályok rövid időn belül másodszer módosulnak alapvetően. (Emlékeztetőül: a végrehajtási tilalom szabálya 2014-ben került bevezetésre). Az új törvény szerint az eddigi versenyfelügyeleti eljárási formát egy **kötelező bejelentési rendszer** veszi át. A kérelmezők szempontjából ez azt jelenti, hogy a küszöbszámokat elérő összefonódásokat 1 millió forintos eljárási díj mellett a megújuló úrlapon be kell jelenteni a GVH-nak. Fontos változást jelent, hogy az eddigi 500 millió forintos küszöbszám mértéke 1 milliárd forintra emelkedik.

A bejelentéses eljárás nem része a versenyfelügyeleti eljárásnak, kötetlenebb szabályok vonatkoznak rá, és gyorsabb is. A bejelentés beérkezésétől számított 8 napon belül kell döntést hoznia a vizsgálónak. A hatóság az aggálymentes fúziók esetében hatósági bizonyítvány kiállításával tájékoztatja a bejelentőt, hogy a vizsgálat lefolytatására nincs szükség. Ilyen esetekben az összefonódás végrehajtható. Amennyiben azonban a vizsgáló úgy ítéli meg, hogy a fúzió aggályos, vagyis nem egyértelmű, hogy az nem fogja jelentős mértékben csökkenteni a versenyt, a fúzió kapcsán versenyfelügyeleti eljárást indít.

Ezt követően a korábbi szabályokhoz képest változatlan díjak mellett (az I. fázisú fúziók esetén további 3 millió forintot, a II. fázisú fúziók esetén pedig további 15 millió forintot kell fizetni) zajlik majd a versenyfelügyeleti eljárás, az egyetlen újdonság, hogy az eddigiekkel szemben az nem kérelmes, hanem hivatalbóli eljárásnak minősül.

A megközelítésmódot tekintve teljesen újszerű az a rendelkezés, miszerint az árbevételi küszöbszámok alatti összefonódásokat is be kell jelenteni a GVH-nak, amennyiben azok várhatóan jelentős mértékben csökkentik a versenyt, feltéve, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport árbevétele meghaladja az 5 milliárd forintot. Az 5 milliárd forintos küszöbérték fölötti be nem jelentett fúziók esetén a GVH utólag is megvizsgálhatja, hogy azok miért nem kerültek bejelentésre. A

vállalkozások számára ez utóbbi rendelkezés különösen komoly kihívást jelenthet majd, hiszen annak eldöntéséhez, hogy szükséges-e az összefonódás bejelentése, nem lesz elegendő pusztán a releváns árbevétel adatok vizsgálata, hanem a küszöbszám alatti fúziók esetén széleskörű versenyjogi szakértelmet igénylő, alapos piacelemzés válhat szükségessé.

Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a GVH egy új, kifejezetten erős jogosítványt szerzett az összefonódások vizsgálata során, ugyanis a bejelentés nélkül végrehajtott fúziók esetén, vagy ott, ahol a hatóság valamilyen valótlan tény közlését valószínűsíti, előzetes értesítés nélküli rajtaütést (a versenyjogi terminológiában használatos kifejezéssel ún. „dawn raid”) tarthat.

A GVH a fúziókontroll során ezentúl egységesen minden vállalkozásnak csak a Magyarországon elért nettó árbevételét vizsgálja, tehát a küszöbszámok számításakor a magyar cégek eddig beszámított, exportból származó árbevételét a jövőben figyelmen kívül kell hagyni.

A magánjogi jogérvényesítés térnyerését elősegítő szabályok

Az Európai Parlament és a Tanács 2014/104/EU Irányelvének átültetése érdekében a jogalkotó két teljes fejezetet illesztett a Tpvt.-be, amelyek megkönnyítik a versenyjogi jogsértések károsultjainak igényérvényesítését. Az uniós bírósági gyakorlattal összhangban az Irányelv és így az új jogszabály célja is az, hogy minden, versenyjogi jogsértés okán kárt szenvedett személynek hatékony lehetőséget biztosítson az elszenvedett kár teljes körű megtérítésére.

A módosított versenytörvény kimondja, hogy a károkozó az ilyen perekben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség általános szabályai szerint köteles megtéríteni a teljes általa okozott kárt.

A Tpvt. részleteiben szabályozza az **áreltérítés** továbbhárítását, vagyis azt az esetet, amikor a kartell-tagok vevői a kartell következtében elszenvedett áremelkedést továbbhárítják a saját vevőikre. Ilyen esetekben a kartellező alperes bizonyíthatja a továbbhárítás tényét és mértékét, csökkentve ezzel kártérítési kötelezettségének terjedelmét. A kartellezők egyetemleges felelőssége alól bizonyos feltételek fennállta esetén mentesülhetnek a KKV-k, és az engedékenységi kérelemmel élő, a GVH-val együttműködő vállalkozások is.

A kontinentális jogrendszerektől nagyjából idegen, korszakalkotó szabály az angolszász gyökerű „**discovery**” (bizonyíték-feltárás) jogintézményének bevezetése. A versenyjogi kártérítési perben a bíróság a fél kérelmére bárkit bármilyen – akár a másik fél üzleti titkát tartalmazó – bizonyíték (irat, adatbázis, stb.) bemutatására, hozzáférhetővé tételére kötelezhet, ha az ezen bizonyítékkal nem rendelkező fél megfelelően valószínűsíti, hogy az alkalmas lehet valamely releváns tény vagy körülmény bizonyítására. Természetesen a bizonyíték-feltáráshoz több garanciális és/vagy azt korlátozó szabály is kapcsolódik (pl. fellebbezés a döntés ellen, felek meghallgatása, arányosság figyelembevétele, engedékenységi kérelem nem tárható fel, stb.). Megjegyezzük, hogy a hazai eljárásjogban eddig ismeretlen jogintézmény széleskörű lehetőséget ad a peres felek számára, ugyanakkor gyakorlati alkalmazása nagy kihívást fog jelenteni mind a bíróságok, mind a jogi képviselők számára.

A versenyjogi kártérítési perekben a bíróság azt a felet, aki magatartásával akadályozza a tényállás feltárását, akár 50 millió forintig terjedő pénzbírsággal is sújthatja. Fontos szabály, hogy a per bíróságát a GVH és az Európai Bizottság jogsértést megállapító jogerős határozata a jogellenes magatartás tekintetében köti, más tagállami versenyhatóság ilyen döntését pedig tényként fogadja el. Az elévülés szabályai is részletesen meghatározásra kerülnek, a GVH jogsértést megállapító határozatának meghozatalát követő egy évben például nyugszik az elévülés.

Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy az új szabályok mellett talán az eddig is létező, kifejezetten magyar sajátosságnak számító **kárvételelem (amely alapján ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy a kartell az érintett termék vagy szolgáltatás árát 10%-os mértékben drágítja)** is vonzóbbá teheti a Magyarországon történő perindítást. A versenyjogi jogsértések károsultjainak, a felpereseknek ugyanis a magyar jog alapján főszabály szerint nem kell bizonyítaniuk a kár mértékét, a törvényi vételelem alapján a 10%-os áremelkedést az alperesek ellenbizonyítás keretében dönthetik meg.

A versenytörvény új szabályai kapcsán az várható, hogy Magyarországon is fokozatosan elterjednek a versenyjogi jogsértésekhez (elsősorban a kartellekhez) kapcsolódó kártérítési perek. Ez az érintettek (elsősorban a bírák, vállalatvezetők és a jogi képviselők) számára komoly kihívásokat jelent majd, hiszen több jogterület (versenyjog, polgári jog, perjog) és a közgazdasági elméletek ismereteit kell majd ötvözni az ilyen ügyekben eljáró szakmai csapatnak.

Egyéb lényeges változások

A módosítás bevezeti az eddig nem definiált „kartell” fogalmat, mégpedig a csekély jelentőségű megállapodások szabályozásánál. Az új előírás értelmében a versenykorlátozó célú horizontális megállapodások („kartellek”) a jövőben nem minősülhetnek „*de minimisként*”, és így nem mentesülhetnek a tilalom alól.

Az egyezségi kísérletben („settlement”) való részvétel mostantól még előnyösebb lesz, hiszen a Versenytanács az eddigi 10%-os mértékhez képest akár a bírság 30%-át is elengedheti az abban résztvevő vállalkozással szemben. Az informátori díj kapcsán lényeges változás, hogy immár minden célalapú jogsértés esetén (tehát pl. akár információs vagy *hub&spoke* kartell esetén is) várja a GVH a jövőbeni informátorok jelentkezését. A jogsértő vállalkozás javára pedig enyhítő körülményként veszi figyelembe a GVH, ha az az eljárás befejezése előtt kompenzálja a versenyjogsértés károsultjait.

A különösen súlyos vertikális korlátozásként számon tartott továbbeladási ár megkötése („*resale price maintenance*” – RPM) kapcsán is érdemi változásokat hoz az új jogszabály. Az RPM mostantól – összhangban az uniós joggal – nem minősülhet csekély jelentőségűnek. Ugyanakkor „cserébe” a vállalkozások immár RPM esetében is nyújthatnak be engedékenységi kérelmet, így a „bűnbánó” jogsértő a vertikális korlátozások ezen formája esetén is részesülhet akár teljes bírságelengedésben is.

Szerzők

Dr. Kocsis Márton, Dr. Polauf Tamás

További információ

Dr. Polauf Tamás
Partner
Magyarország
tamas.polauf@chsh.hu
Tel: +36 1 457 8040

Dr. Kocsis Márton
senior ügyvéd
Magyarország
marton.kocsis@chsh.hu
Tel: +36 1 457 8040

Media owner and publisher:

CHSH Cerha Hempel Spiegelfeld Hlawati

Rechtsanwälte GmbH, Parkring 2, A-1010 Vienna
Tel.: +43/1/514 35 0 Fax: +43/1/514 35 35 email: office@chsh.com

If you do not wish to receive the newsletter in the future, please respond to this email with "**unsubscribe**".

Although this newsletter was created with the greatest of care, we nevertheless do not accept any responsibility whatsoever for its content being correct, complete or up to date.

Visit us at www.chsh.com

CHSH Austria Belarus Bulgaria Czech Republic Hungary Romania Slovak Republic

CHSH Dezső Cerha Hempel Spiegelfeld Hlawati